

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Vijeću od pet sudaca, u predmetu broj **AP 10/10**, rješavajući apelaciju **D.M.**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 59. stavak 2. alineja 2, članka 61. st. 1. i 2. i članka 76. stavak 2. Pravila Ustavnog suda Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» br. 60/05, 64/08 i 51/09), u sastavu:

Miodrag Simović, predsjednik

Valerija Galić, dopredsjednica

Seada Palavrić, dopredsjednica

Mato Tadić, sudac

Mirsad Ćeman, sudac

na sjednici održanoj 14. veljače 2013. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Usvaja se apelacija **D. M.**

Utvrđuje se povreda prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u odnosu na donošenje odluke u

razumnom roku u postupku koji je u tijeku kod Okružnog suda u Banjaluci.

Nalaže se Okružnom sudu u Banjaluci da bez daljnjeg odlaganja donese odluku u predmetu po apelantičinoj tužbi protiv Rješenja Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske broj 16-126-423-4/09 od 15. veljače 2011. godine sukladno članku II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članku 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Nalaže se Vladi Republike Srpske da apelantici **D. M.**, u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja ove odluke, isplati iznos od 3.300,00 KM na ime nematerijalne štete zbog toga što nije donesena odluka u razumnom roku.

Nalaže se Vladi Republike Srpske da, sukladno članku 74. stavak 5. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja ove odluke, obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o poduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. D. M. (u daljnjem tekstu: apelantica) iz Karlovca, Republika Hrvatska, podnijela je 30. prosinca 2009. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Presude Okružnog suda u Banjaluci (u daljnjem tekstu: Okružni sud) broj 11 0 U 001788 09 U od 14. listopada 2009. godine. Apelantica je dopunila apelaciju 18. siječnja 2011. godine i 20. ožujka 2011. godine, kada je, budući da je osporena presuda nakon podnošenja apelacije preinačena u postupku po apelantičinom zahtjevu za izvanredno prispitivanje, precizirala da apelaciju podnosi zbog ukupne duljine trajanja postupka povodom njezinog zahtjeva za ostvarivanje prava na otpremninu

zbog nezakonitog prestanka radnog odnosa koji je podnijela Povjerenstvu za implementaciju članka 152. Zakona o radu Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na temelju članka 22. st. 1. i 2. Pravila Ustavnog suda, od Vrhovnog suda Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Vrhovni sud), Okružnog suda i Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) je 10. rujna 2010. godine zatraženo da dostave odgovore na apelaciju.

3. Vrhovni sud je odgovor na apelaciju dostavio 23. prosinca 2010. godine, Okružni sud 24. rujna 2010. godine. Ministarstvo je 11. listopada 2010. godine dostavilo odgovor na apelaciju, a 23. veljače 2011. godine i odgovor na dopunu apelacije.

4. Na temelju članka 26. stavak 2. Pravila Ustavnog suda, odgovori Vrhovnog suda, Okružnog suda i Ministarstva su dostavljeni apelantici 4. travnja 2011. godine.

III. Činjenično stanje

5. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantičinih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način:

6. Apelantica je 25. siječnja 2001. godine podnijela zahtjev za ostvarivanje prava na otpremninu Ministarstvu – Povjerenstvu.

7. Rješenjem Povjerenstva broj 05/5-1179/AR od 13. ožujka 2009. godine apelantičin zahtjev je odbijen.

8. Apelantica je protiv rješenja Povjerenstva podnijela priziv Ministarstvu. Ministarstvo je Rješenjem broj 16-126-206/09 od 22. svibnja 2009. godine apelantičin priziv odbilo kao neutemeljen i potvrdilo prvostupanjsko rješenje.

9. Protiv rješenja Ministarstva apelantica je tužbom pokrenula upravni spor kod Okružnog suda koji je Presudom broj 11 0 U 001788 09 U od 14. listopada 2009. godine odbio kao neutemeljenu apelantičinu tužbu.

10. Nezadovoljna presudom Okružnog suda, apelantica je podnijela zahtjev za izvanredno preispitivanje Presude Okružnog suda broj 11 0 U 001788 09 U od 14. listopada 2009. godine. Presudom Vrhovnog suda broj 11 0 U 001788 09 Uvp od 6. listopada 2010. godine apelantičin zahtjev je usvojen i presuda Okružnog suda je preinačena na način da je apelantica tužba uvažena i Rješenje Ministarstva broj 16-126-206/09 od 22. svibnja 2009. godine je poništeno.

11. U ponovnom postupku Ministarstvo je, razmatrajući apelantičin priziv protiv Rješenja Povjerenstva broj 05/5-1179/AR od 13. ožujka 2009. godine, donijelo Rješenje broj 16-126-423-4/09 od 15. veljače 2011. godine kojim je apelantičin priziv odbijen kao neutemeljen.

12. Protiv Rješenja Ministarstva broj 16-126-423-4/09 od 15. veljače 2011. godine apelantica je podnijela tužbu Okružnom sudu. Prema stanju u spisu, postupak po apelantičinoj tužbi je u tijeku.

IV. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

13. Apelantica je inicijalno apelaciju podnijela protiv Presude Okružnog suda broj 11 0 U 001788 09 U od 14. listopada 2009. godine zbog toga što je, kako je navela, postupanjem Okružnog suda povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija) i pravo na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju. Apelantica je predložila da Ustavni sud donese odluku kojom će ukinuti navedenu presudu Okružnog suda i predmet vratiti Okružnom sudu na ponovno odlučivanje. Apelantica je *postavila odštetni zahtjev prema Republici Srpskoj i traži da joj Ustavni sud, zbog prekršenih prava iz članka 6. Europske konvencije i članka 1. Prvog protokola uz Konvenciju dosudi odgovarajući iznos, te utvrdi zateznu kamatu od 10% ukoliko protekne rok predviđen za isplatu dosuđenog iznosa.*

14. U dopuni apelacije koju je dostavila 17. siječnja 2011. godine, apelantica je navela da je usporedo sa apelacijom Vrhovnom sudu podnijela zahtjev za izvanredno preispitivanje Presude Okružnog suda broj 11 0 U 001788 09 U od 14. listopada 2009. godine. Budući da je Vrhovni sud njen zahtjev usvojio i preinačio presudu Okružnog suda, apelantica je predložila *da Ustavni sud po stavku I. apelacije donese odluku kojom se postupak ukidanja presude Okružnog suda u Banjaluci obustavlja, dok ostaje kod odštetnog zahtjeva prema Republici Srpskoj zbog povrede prava iz članka 6. Europske konvencije [...].*

15. Konačno, u dopuni apelacije koju je Ustavnom sudu dostavila 23. ožujka 2011. godine apelantica je dostavila tužbu koju je podnijela Okružnom sudu protiv Rješenja Ministarstva broj 16-126-423-4/09 od 15. veljače 2011. godine koje je u međuvremenu doneseno. U apelaciji je navela da *obzirom da je Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite RS odbilo postupiti po presudi Vrhovnog suda RS, pa je apelantica primorana da pokrene upravni spor pred Okružnim sudom Banjaluka, te je predložila da Ustavni sud donese odluku u kojoj će se usvojiti apelacija po postavljenom odštetnom zahtjevu, utvrditi povreda prava na pravično suđenje u razumnom roku iz članka II/3.(e) Ustava BiH i članka 6. stavak 1. Europske konvencije u odnosu na pravo na donošenje odluke u razumnom roku u predmetu ostvarivanja prava na otpremninu i naložiti Okružnom sudu Banjaluka da po hitnom postupku donese odluku po tužbi [...].*

b) Odgovor na apelaciju

16. Vrhovni sud je u odgovoru na apelaciju ukazao da je donio presudu po apelantičinom zahtjevu za izvanredno preispitivanje presude Okružnog suda, te da je predmet riješen na način da je apelantičin zahtjev usvojen, osporena presuda preinačena i osporeni akt poništen.

17. Okružni sud je u odgovoru na apelaciju istaknuo da u svemu ostaje pri presudi od 14. listopada 2009. godine, budući da navedenom presudom nije došlo do kršenja apelantičnih prava zaštićenih Europskom konvencijom.

18. Ministarstvo je u odgovoru na apelaciju koji je dostavilo 8. listopada 2010. godine, uz detaljno obrazloženje postupka koji je vođen kod Povjerenstva i Ministarstva, navelo da osporava apelaciju i apelacijski zahtjev u cijelosti kao neutemeljen. Ministarstvo je ukazalo da Povjerenstvo, zbog velikog broja pristiglih zahtjeva, nije bilo u mogućnosti riješiti ih u razumnom roku, što je u vidu imao i zakonodavac zbog čega je izmijenio odredbu članka 158. Zakona o radu na način da je ukinut rok u kojemu je bilo dužno riješiti zahtjeve. Ministarstvo je ukazalo da je *teško reći u ovakvoj situaciji koji bi to bio razuman rok u kojemu bi Povjerenstvo moglo riješiti još oko 45.000 zahtjeva, pogotovu imajući u vidu da je ogroman broj nepotpunih zahtjeva, te Povjerenstvo mora ostaviti razuman rok strankama da kompletiraju svoju dokumentaciju.*

19. U odgovoru na dopunu apelacije koji je dostavilo 23. veljače 2011. godine Ministarstvo je ukazalo da se *ne radi ni o kakvom kršenju prava, niti namjernom nepostupanju po presudi, jer su razlozi za nepostupanje po presudi Vrhovnog suda u zakonskom roku objektivne prirode.* Navedeno je i da se Ministarstvo pravnom sljedniku apelantičinog poslodavca obratilo zahtjevom za dopunu dokumentacije koja je bila neophodna za postupanje, te da je poslodavac, tek na intervenciju, dostavio tražene podatke.

V. Relevantni propisi

20. Zakon o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02) u relevantnom dijelu glasi:

Član 14.

Postupak se vodi brzo i sa što manje troškova za stranku i druge učesnike u postupku, ali tako da se pribave svi dokazi potrebni za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja i za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja.

Član 206.

Kad se postupak pokreće povodom zahteva stranke, odnosno po službenoj dužnosti ako je to u interesu stranke, a pre donošenja rešenja nije potrebno sprovoditi poseban ispitni postupak, niti postoje drugi razlozi zbog kojih se ne može doneti rešenje bez odlaganja (rešavanje prethodnog pitanja i dr.), organ je dužan doneti rešenje i dostaviti ga stranci

najkasnije u roku od mesec dana računajući od dana predaje urednog zahteva, odnosno od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti, ako posebnim propisom nije određen drugi rok. U ostalim slučajevima kad se postupak pokreće povodom zahteva stranke, odnosno po službenoj dužnosti ako je to u interesu stranke, organ je dužan doneti rešenje i dostaviti ga stranci najkasnije u roku od dva meseca, ako posebnim propisom nije određen kraći rok.

21. Zakon o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05) u relevantnom dijelu glasi:

Član 17.

Ako drugostepeni organ nije u roku od 60 dana ili u posebnom propisu određenom kraćem roku donio rješenje po žalbi stranke protiv rješenja prvostepenog organa, a ne donese ga ni u daljem roku od 15 dana po ponovljenom traženju, stranka može pokrenuti upravni spor kao da joj je žalba odbijena.

Na način propisan u stavu 1. ovog člana može postupiti stranka i kad po njenom zahtjevu nije donio rješenje prvostepeni organ u roku utvrđenom zakonom, protiv čijeg akta nema mjesta žalbi.

Član 59.

Sud postupa po zahtjevu hitno i na način kojim se, poštujući osnovna načela postupka, obezbjeđuje efikasna zaštita prava i interesa građana.

22. U Zakonu o radu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 38/00, 40/00, 47/02, 38/03 i 66/03) relevantne odredbe glase:

Član 152.

Radnik koji se na dan 31. decembra 1991. godine nalazio u radnom odnosu kod poslodavca čije je sjedište bilo na sadašnjoj teritoriji Republike Srpske, a koji smatra da mu je radni odnos nezakonito prestao kod tog poslodavca počev od tog datuma pa do dana stupanja na snagu ovog zakona, ima pravo da u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona podnese zahtjev za ostvarivanje prava na otpremninu. Zahtjev se podnosi ministarstvu nadležnom za poslove rada, u pismenom obliku (osobno ili preporučenom poštom).

VI. Dopustivost

23. Sukladno članku VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmetom spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

24. Sukladno članku 16. stavak 1. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi učinkoviti pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem učinkovitom pravnom lijeku kojeg je koristio.

25. S druge strane, Ustavni sud ukazuje da, u smislu članka 16. stavak 3. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može iznimno razmatrati apelaciju i kada nema odluke nadležnog suda ukoliko apelacija ukazuje na ozbiljna kršenja prava i temeljih sloboda koje štiti Ustav Bosne i Hercegovine ili međunarodni dokumenti koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini. U tom kontekstu Ustavni sud prvenstveno konstatira da je prvobitno osporena presuda Okružnog suda preinačena u postupku po apelantičinom zahtjevu za izvanredno prispitivanje na način da je apelantičina tužba uvažena i poništeno prvobitno doneseno rješenje Ministarstva. Dalje, Ustavni sud konstatira, na temelju stanja u spisu, da se predmetni postupak u vrijeme odlučivanja o apelaciji nalazi na Okružnom sudu radi rješavanja o apelantičinoj tužbi podnesenoj radi poništenja Rješenja Ministarstva broj 16-126-423-4/09 od 15. veljače 2011. godine koje je u međuvremenu doneseno, te da u odnosu na tu instancu, obzirom na relevantne odredbe Zakona o upravnim sporovima, ne postoji efektivan pravni lijek u pogledu duljine postupka (vidi, *inter alia*, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP 3311/08 od 12. listopada 2011. godine, dostupna na web-stranici Ustavnog suda www.ustavnisud.ba). Konačno, apelacija u ovom dijelu ispunjava i uvjete iz članka 16. st. 2. i 4. Pravila Ustavnog suda, jer nije očigledno (*prima facie*) neutemeljena, niti postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva.

26. Imajući u vidu odredbe članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 16. st. 2, 3. i 4. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VII. Meritum

27. Apelantica smatra da joj je u predmetnom postupku prekršeno pravo na pravično suđenje zbog nedonošenja odluke u razumnom roku iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije.

Pravo na suđenje u razumnom roku

28. Članak II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine u relevantnom dijelu glasi:

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i temeljne slobode iz ovog članka stavak 2. što uključuje:

[...]

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava vezana za krivične postupke.

Članak 6. stavak 1. Europske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred neovisnim i nepristranim, zakonom ustanovljenim sudom. [...]

Razdoblje koje se uzima u obzir

29. Ustavni sud, prije svega, smatra neophodnim podsjetiti da su apelanti, u smislu članka 19. stavak 5. Pravila Ustavnog suda, dužni obavijestiti Ustavni sud o svim promjenama pravnog i činjeničnog stanja u svezi sa apelacijom koje su se desile nakon podnošenja apelacije. U konkretnom slučaju apelantica nije obavijestila Ustavni sud je li u međuvremenu Okružni sud donio odluku povodom njezine tužbe, odnosno je li predmetni postupak okončan. Obzirom na navedeno, Ustavni sud će, rukovodeći se odredbom članka 32. Pravila Ustavnog suda, duljinu predmetnog postupka ocijeniti isključivo prema apelantičinim navodima i raspoloživim dokazima iz spisa.

30. Predmetni postupak pokrenut je apelantičinim zahtjevom iz siječnja 2001. godine i, prema stanju u spisu, do donošenja ove odluke još nije okončan. Dakle, cjelokupan postupak povodom apelantičinog zahtjeva traje 11 godina i 11 mjeseci, i to je razdoblje koje će Ustavni sud ispitati s aspekta donošenja odluke u razumnom roku.

Analiza duljine trajanja postupka

31. Ustavni sud primjećuje da se postupak vodi povodom apelantičinog zahtjeva za ostvarivanje prava na otpremninu zbog nezakonitog prestanka radnog odnosa. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da se konkretni postupak ne može smatrati naročito složenim.

32. Vezano za apelantičino ponašanje tijekom postupka, Ustavni sud zapaža da je apelantica, sukladno odredbi članka 206. ZUP-a, imala mogućnost podnijeti priziv Ministarstvu zbog „šutnje administracije“, jer njezin zahtjev nije riješen u zakonskom roku. Na temelju stanja u spisu, Ustavni sud zapaža da apelantica nije koristila navedeni pravni lijek kojim je mogla ubrzati donošenje odluke. Međutim, Ustavni sud podsjeća na činjenicu da je, prema navedenim propisima, priziv zbog tzv. šutnje administracije propisan samo kao mogućnost, ali ne i apelantičina obveza, budući da njegovo nekorištenje nije sprečavalo nadležna tijela da odluče o njezinom zahtjevu u smislu relevantnih odredaba ZUP-a. Stoga, Ustavni sud ne može zaključiti da je apelantica svojim ponašanjem doprinijela

duljini predmetnog postupka (vidi, Ustavni sud, Odluka o meritumu i dopustivosti broj AP 3570/08 od 15. srpnja 2011. godine, dostupna na web-stranici Ustavnog suda: www.ustavnisud.ba).

33. U pogledu postupanja redovitih sudova i tijela uprave, Ustavni sud zapaža da prvostupanjsko tijelo uprave apelantičin zahtjev nije riješilo u roku koji je propisan člankom 206. Zakona o opštem upravnom postupku. Ustavni sud primjećuje da je o apelantičinom zahtjevu, podnesenom 25. siječnja 2001. godine, prvostupanjsko tijelo odlučilo tek 13. ožujka 2009. godine, dakle, nakon više od osam godina, nakon čega je uslijedio postupak pred Ministarstvom i nadležnim sudovima. Pri tomu, Ustavni sud zapaža da je Ministarstvo u odgovoru na apelaciju istaknulo da je primilo oko 45.000 zahtjeva, među kojima je veliki broj nepotpunih zahtjeva, zbog čega Povjerenstvo mora ostaviti razuman rok strankama da kompletiraju svoju dokumentaciju. Međutim, Ustavni sud ne vidi da iz dostavljene dokumentacije proizlazi da je prvostupanjsko tijelo poduzimalo bilo kakve procesne radnje kojim bi potvrdilo navode da je apelantica podnijela nepotpun zahtjev, niti da je postupalo po obvezi iz članka 56. ZUP-a, prema kojem je u takvoj situaciji to tijelo bilo dužno učiniti *sve što treba da se nedostaci otklone i odrediti podnositelju rok u kojem je dužan to učiniti. O učinjenom priopćenju tijelo će staviti zabilješku na spisu.*

34. Na temelju navedenog može se zaključiti da apelantica na rješavanje zahtjeva za ostvarivanje prava na otpremninu čeka 11 godina i 11 mjeseci, te da postupak po njezinom zahtjevu još nije okončan. Obzirom na navedeno, Ustavni sud smatra da su za kašnjenje u rješavanju povodom apelantičinog zahtjeva odgovorna tijela uprave, posebno prvostupanjsko tijelo uprave, jer se ne može očekivati da apelantica snosi odgovornost zato što nije koristila pravni lijek koji joj je bio na raspolaganju samo kao mogućnost za razliku od tijela uprave kojima je, prema zakonu, bila obveza postupati u zakonom propisanim rokovima. Međutim, Ustavni sud ne može prihvatiti da je značajniji ili čak u istoj ravni apelantičin doprinos kao što je doprinos tijela uprave. Razloge za ovakvu ocjenu Ustavnom sudu daje i odgovor Ministarstva koji opravdanje za predmetnu duljinu nalazi, između ostalog, i u činjenici da je zaprimilo oko 45.000 zahtjeva, što u smislu navedenih načela nije valjano opravdanje za prekomjerno odugovlačenje postupka. Ovo stoga što Ministarstvo nije ukazalo da poduzima bilo kakve mjere u smislu sustavnog rješavanja ovog problema, pa sama okolnost da ima u radu veliki broj predmeta ne može biti opravdanje za nerješavanje predmetnog zahtjeva u tako dugom razdoblju.

35. Obzirom na navedeno, iako je evidentno da je Okružni sud svoju prvu odluku po apelantičinoj tužbi donio u primjerenom roku, budući da se prema stanju spisa, u trenutku donošenja odluke Ustavnog suda, predmet povodom apelantičine tužbe ponovno nalazi kod Okružnog suda, Ustavni sud smatra neophodnim naložiti tom sudu da donese odluku bez daljnjeg odgađanja.

36. Sukladno navedenom, Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju postoji kršenje prava na „suđenje u razumnom roku“ kao jednog od elemenata prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije.

Pitanje naknade nematerijalne štete

37. Apelantica je zatražila naknadu nematerijalne štete zbog kršenja prava na pravično suđenje u razumnom roku. Prema članku 76. stavak 2. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može iznimno, na zahtjev iznesen u apelaciji, odrediti naknadu za nematerijalnu štetu. Međutim, Ustavni sud podsjeća da, za razliku od postupka pred redovitim sudovima, naknadu nematerijalne štete određuje u posebnim slučajevima kršenja zagarantiranih ljudskih prava i sloboda.

38. Prilikom odlučivanja o apelantičinom zahtjevu za naknadu nematerijalne štete Ustavni sud upućuje na ranije utvrđeno načelo određivanja visine naknade štete u ovakvim slučajevima (vidi Odluku Ustavnog suda broj AP 938/04, objavljenu u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 20/06, st. 48-51). Prema utvrđenim načelima, apelantici bi za svaku godinu odgode donošenja odluke trebalo isplatiti iznos od približno 150,00 KM, a ukoliko se radi o žurnom postupku, iznos od 300,00 KM (vidi, Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj AP 938/04 od 17. studenog 2005. godine, «Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» broj 20/06).

39. Obzirom na navedeno, Ustavni sud, podržavajući svoju praksu u predmetima koji su sa ovog aspekta pokretali slična pitanja (vidi, Ustavni sud, Odluka broj AP 3570/08 od 15. srpnja 2011. godine, dostupna na web-stranici Ustavnog suda: www.ustavnisud.ba), podsjeća da se u predmetnom postupku odlučuje o apelantičinom zahtjevu za ostvarivanje prava na otpremninu, dakle, sporu iz radnog odnosa, te bi apelantici za svaku godinu neopravdano dugog trajanja postupka trebalo isplatiti iznos od po 300,00 KM, a kako je postupak trajao 11 godina i 11 mjeseci, apelantici se određuje ukupan iznos od 3.300,00 KM. Ovaj iznos apelantici je dužna isplatiti Vlada Republike Srpske u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja ove odluke.

VIII. Zaključak

40. Ustavni sud smatra da postoji kršenje prava na «suđenje u razumnom roku» kao jednog od elemenata prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije kada o apelantičinom zahtjevu za ostvarivanje prava na otpremninu nije meritorno odlučeno ni nakon 11 godina i 11 mjeseci od podnošenja zahtjeva, te da je takva duljina upravnog postupka *a priori* nerazumna i da bi se mogla opravdati samo u iznimnim okolnostima, koje u konkretnom slučaju tijela uprave nisu ponudila, niti ih je u okolnostima konkretnog predmeta Ustavni sud prepoznao.

41. Na temelju članka 61. st. 1. i 2. i članka 76. stavak 2. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

42. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednica
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Valerija Galić